

ชื่อเรื่อง การพัฒนาแผนสุขภาพช่องปากระดับเขต เขตตรวจราชการที่ 3

หน่วยงาน ส่งเสริมทันตสุขภาพ

รายชื่อผู้จัดทำ

- 1.ทพ.ก้องเกียรติ เดิมเกษมสานต์
- 2.ทพญ.รุจิรา อีระรังสิกุล
- 3.ทพญ.จันจิรา วันแต่ง
- 4.ทพญ.นราวัลภ์ อัครรัตน์
- 5.ทพญ.วรรณวิสา จิโรจนนกุล
- 6.ทพ.กษิตศ ทิพวรรณ
- 7.นางสุธาดา สมพงษ์
- 8.นางสาวชิตชไม กวางแก้ว

วัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้

- ประสานแผนแม่บทแผนพัฒนาสุขภาพช่องปากระดับเขต จังหวัด พื้นที่
- พัฒนา ปรับปรุง แผนสุขภาพระดับเขตให้ตอบสนองต่อการพัฒนาระบบบริการและการแก้ไขปัญหาสุขภาพช่องปากในพื้นที่

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

พื้นที่มี และใช้แผนสุขภาพช่องปากระดับเขต เป็นแนวทาง ให้สามารถปรับเข้ากับบริบทของพื้นที่ตนเองสาพัฒนาระบบบริการและการแก้ไขปัญหาสุขภาพช่องปากได้

กระบวนการจัดการความรู้

5.1 การบ่งชี้ความรู้

เหตุผลและที่มา

สถานการณ์นโยบายสุขภาพที่เน้นให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพ และเข้าถึงบริการอย่างเป็นธรรมทำให้กระทรวงสาธารณสุขและสำนักหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีนโยบายสุขภาพช่องปากเพิ่มขึ้น เนื่องจากปัจจุบันประชาชนทุกกลุ่มอายุมีปัญหาสุขภาพช่องปากสูงขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงบริการทันตกรรม และสามารถควบคุมสถานการณ์การเกิดโรคในช่องปากในระยะยาวได้ ศูนย์อนามัยที่ 3 ร่วมกับจังหวัดในเขตบริการสุขภาพที่ 3 ได้จัดทำแผนสุขภาพช่องปากระดับเขต ระดับจังหวัด เพื่อถ่ายทอดและนำไปใช้ในระดับพื้นที่ ต่อมาในปี 2557 ศูนย์อนามัยที่ 8 ได้รับการสนับสนุนจากสำนักตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขเขตบริการสุขภาพที่ 3 ให้มีการพัฒนาแผนพัฒนาสุขภาพช่องปากระดับเขตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้จังหวัดสามารถนำแผนดังกล่าวไปใช้เป็นแผนการดำเนินการในเขตพื้นที่ตนเองได้

ดังนั้นเพื่อให้ระบบการบริการสุขภาพช่องปากแบบบูรณาการ มีประสิทธิภาพ ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์ จึงได้จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และบูรณาการแผนสุขภาพช่องปากระดับเขต ระดับจังหวัด เขตบริการสุขภาพที่ 3 เพื่อให้ศูนย์และจังหวัด สามารถกำหนดนโยบาย การวางแผน ควบคุมกำกับ ติดตาม

และประเมินผล การดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุขในเขตบริการสุขภาพที่ 3 ร่วมกัน จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้นจำนวน 70 คนประกอบด้วยบุคลากรสาธารณสุขของเขต และจังหวัดที่รับผิดชอบงานทันตสาธารณสุข ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบและมีทิศทางการดำเนินงานชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

5.2 การสร้างและแสวงหาความรู้ (Explicit /Tacit Knowledge)

จัดประชุมครั้งที่ 1 เป็นการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ **แผนพัฒนาสุขภาพช่องปากระดับจังหวัด** (ศูนย์อนามัยที่ 8 และ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในเขตพื้นที่ ทั้ง 5 จังหวัด) เพื่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุงแผนให้สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับจังหวัดของตนเอง (จำนวนผู้เข้ารับการประชุม 50 คน ผู้ดำเนินการ 7 คน วิทยากร 3 คน รวมทั้งหมด 60 คน) ระยะเวลา 2 วัน โดยให้แต่ละจังหวัดนำแผนสุขภาพช่องปากระดับจังหวัดมานำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละจังหวัด

5.3 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

จัดประชุมครั้งที่ 2 เป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อประสานแผนงานทันตสาธารณสุข และพัฒนาปรับปรุง**แผนสุขภาพช่องปากระดับเขต** ให้ตอบสนองต่อการพัฒนาบริการ และแก้ไขปัญหาสุขภาพช่องปากในพื้นที่ ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ของแต่ละจังหวัด เกิด**แผนพัฒนาสุขภาพช่องปากระดับจังหวัด** ทั้ง 5 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร ชัยนาท นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี (จำนวนผู้เข้าประชุม จังหวัดละ 10 คน 5 จังหวัด รวม 50 คน ผู้ดำเนินการ 8 คน วิทยากร 3 คน รวมทั้งหมด 61 คน) ระยะเวลา 3 วัน โดยหลังจากที่มีแผนสุขภาพช่องปากระดับจังหวัดแล้ว ก็มารวมจัดทำ**แผนสุขภาพช่องปากระดับเขต**ร่วมกันเพื่อให้เข้ากับบริบทของเขตบริการสุขภาพ

5.4 การประมวลและกลั่นกรองความรู้

หลังจากการจัดประชุมระดับเขตทำให้ได้**แผนพัฒนาสุขภาพช่องปาก** เพื่อให้แต่ละจังหวัดนำไปใช้ -มี**แผนพัฒนาสุขภาพช่องปากระดับเขต** เขตบริการสุขภาพที่ 3 เป็นแนวทางการดำเนินงานแล้วนำไปปรับใช้กับบริบทของตนเอง(ดังเอกสารแนบ)
-ได้**Template** ตัวชี้วัดความสำเร็จ KPI และตัวชี้วัดกระบวนการ PI เป็นเครื่องมือวัดผลการดำเนินงาน(ดังเอกสารแนบ)

5.5 การเข้าถึงข้อมูล

จังหวัดในเขตบริการสุขภาพที่ 3 นำ**แผนพัฒนาสุขภาพช่องปากระดับเขต**ไปเป็นแนวทางอีกทั้งมี**เครื่องมือวัดผลการดำเนินงาน** นำไปปฏิบัติกับบริบทพื้นที่ของตนเอง ทั้งได้ขอความเห็นชอบการขับเคลื่อน**แผนสุขภาพช่องปากระดับเขต**กับผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เขตบริการสุขภาพที่ 3 ด้วย

5.6 การเรียนรู้

ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์และผู้รับผิดชอบงาน ทันตสาธารณสุขของแต่ละจังหวัด มีข้อตกลงจะมีการประเมินผลการใช้**แผนพัฒนาสุขภาพช่องปาก**ในช่วงเดือน มิถุนายน-กรกฎาคม 2559

รายงานการจัดการความรู้

ชื่อเรื่อง การพัฒนาแผนสุขภาพช่องปากระดับเขต เขตตรวจราชการที่ 3

หน่วยงาน ส่งเสริมทันตสุขภาพ

รายชื่อผู้จัดทำ

- 1.ทพ.ก้องเกียรติ เต็มเกษมศานต์
- 2.ทพญ.รุจิรา อีระรังสิกุล
- 3.ทพญ.จันจิรา วันแต่ง
- 4.ทพญ.นราวัลภ์ อัศวรัตน์
- 5.ทพญ.วรรณวิสา จิโรจนกุล
- 6.ทพ.กษิตศทิพวรรณ
- 7.นางศิริวรรณสมพงษ์
- 8.นางสาวชิตชไม กวางแก้ว

วัตถุประสงค์

1.เพื่อให้เขตบริการสุขภาพที่ 3 มีความเข้าใจในการใช้แผนพัฒนาสุขภาพช่องปากระดับเขต สามารถนำแผนฯไปปรับใช้กับจังหวัดของตนเอง สื่อสารการใช้แผนฯได้ในทุกระดับของจังหวัดตนเอง

2.นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินแผนพัฒนาสุขภาพช่องปากระดับเขต มาสรุปผลและ ปรับปรุงพัฒนาแผนฯร่วมกันในภาพเขตบริการสุขภาพที่ 3 ให้ตอบสนองต่อการพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปากในพื้นที่

กระบวนการจัดการความรู้

การเรียนรู้

ประเมินการใช้แผนสุขภาพช่องปากระดับเขต ในเขตบริการสุขภาพที่ 3 จะพิจารณาความเชื่อมโยงว่า มีการสื่อสารการใช้แผนสุขภาพช่องปาก จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไปยังหน่วยงานเกี่ยวข้องระดับอำเภอ(สสอ.,โรงพยาบาลชุมชน,คปสอ.) และความเชื่อมโยงของการใช้แผนสุขภาพช่องปากฯจากระดับอำเภอลงพื้นที่ในระดับตำบล (รพสต.,อปท.,รร.,ศพด.)

กระบวนการและเครื่องมือ

มีการออกประเมินการใช้แผนพัฒนาสุขภาพช่องปากระดับเขต โดยทีมงานจากสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัยออกประเมินร่วมกับทีมงานศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์ ในวันที่ 31 พค. 59-23 มิย. 59 และ

มีคู่มือแผนพัฒนาสุขภาพช่องปากระดับเขต

การวัดผล

หลังจากประเมินแผนสุขภาพช่องปากระดับเขต พบว่า

ภาพการดำเนินงานระดับสำนักงานสาธารณสุข เชื่อมโยงไปยังระดับอำเภอ มีความเข้าใจในการใช้แผนสุขภาพช่องปากระดับเขต สามารถชี้แจง วางรูปแบบแนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัด และกิจกรรมการดำเนินงานไปยังระดับอำเภอได้ แต่บางส่วนในเขตฯ ยังมีการเชื่อมโยงไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

ภาพการดำเนินงานระดับอำเภอ ความเชื่อมโยงในการใช้แผนสุขภาพช่องปาก มากกว่า 50 % ที่มีความเข้าใจในการใช้แผนสุขภาพช่องปากระดับเขต เข้าใจการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและกิจกรรมการดำเนินงาน ไปยังระดับตำบล เพื่อให้ประชาชนมีการเข้าถึงบริการทางทันตสุขภาพได้

การสื่อสาร

กำหนดจัดประชุมสรุปผลการใช้แผนสุขภาพช่องปากระดับเขต ในวันที่ 30 มิย.59-1 กค.59 ณ โรงแรมเดอะพาราดีโซ เจ เค ดีไซน์ จ.นครสวรรค์
กลุ่มเป้าหมาย คือผู้รับผิดชอบงานทันตสาธารณสุข ของแต่ละจังหวัดในเขตบริการสุขภาพที่ 3 จำนวน 77 คน